

de i vejen. I stedet blev der givet landsstyret oplysninger om sikkerhedsforhold, der var direkte forkerte. Man hindrede altså landsstyret i at få adgang til fakta og gav vildledende oplysninger i stedet.

Alt dette var brud på de rettigheder, som det færøske folk har. Det færøske folk har, som folk i henhold til folkeretten, visse rettigheder på internationalt plan. Bl.a. ret til at stille opklarende spørgsmål til organisationer som FN og NATO.

Resultatet af Nyrupregeringens fremgangsmåde var, at det var umuligt at forhandle. Forhandlingerne kollapsede derfor til sidst.

Den nye statsminister er desværre kommet med udtalelser, der giver det indtryk, at heller ikke han anerkender det ubestridelige faktum, at det færøske folk er en nation, et folkeretligt subjekt, og at det færøske folk har ubegrænset selvbestemmelsesret i henhold til folkeretten. Han har således flere gange udtalt, at såfremt det færøske folk fremkommer med et ønske derom, vil Folketinget tage stilling til, om Færøerne kan oprettes som suveræn stat. Det vil sige, at Folketinget – og ikke det færøske folk – ifølge statsministeren er øverste myndighed i denne sag.

Da han onsdag den 17. april i folketingsalen blev spurgt, om han kunne anerkende, at det færøske folk er et folkeretligt subjekt med fuld selvbestemmelsesret, var svaret ligeledes benægtende.

Forslagsstilleren finder det meget beklageligt, at dette skal være den danske stats holdning i 2002. For denne holdning er et meget klart brud på det færøske folks rettigheder. Den er også i kollision med de demokratiske grundprincipper i vor del af verden.

Danske statsministre kan ikke tilbagevise denne kritik ved gentagne gange at sige, at et ønske fra Færø-

erne vil blive respekteret af Folketinget. Det drejer sig jo i første omgang om retten til at få en ligeværdig forhandlingssituation. Det fik Færøerne ikke i 2000. I næste omgang drejer det sig om, at det færøske folk er øverste myndighed i denne sag. En selvbestemmelsesret, der beror på goodwill fra det danske Folketing, er ikke selvbestemmelsesret i henhold til folkeretten.

Forslagsstilleren vil erindre om, at under lagtingsdebatten om forslaget om det færøske folks selvstyre, der blev vedtaget i 2001, gav samtlige lagtingspartier til kende, at de deler den opfattelse, at det færøske folk har omtalte selvbestemmelsesret.

Forslagsstilleren vil også tillade sig at erindre om, at Danmark i 1975 – sammen med 34 andre lande i Europa og Nordamerika – vedtog Helsinki-slutakten om samarbejde og sikkerhed, hvor følgende bestemmes:

»Med hjemmel i princippet om nationernes ligeberettigelse og deres selvbestemmelsesret har alle nationer altid ret til, i fuld frihed, når de vil, og som de ønsker sig, at tage afgørelse om deres indre og ydre politiske stilling, uden indblanding udefra, og efter eget ønske at fremme deres politiske, økonomiske, sociale og kulturelle udvikling.«

Når der tales om retten til at bestemme sin »ydre politiske stilling«, menes der naturligvis hermed retten til at oprette sin egen stat. Det er det samme som folkerettens bestemmelse om »external self-determination« – altså, at en nation, som øverste myndighed, har ret til at træffe denne afgørelse.

Forslagsstilleren ser ingen saglig begrundelse for, at den færøske nation skal falde udenfor, når Helsinki-slutakten taler om »alle nationer«.

Derfor opfordrer han Folketinget til at vedtage folketingsbeslutningen.

Skriftlig fremsættelse

Tórbjörn Jacobsen (TF):

Jeg tillader mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om anerkendelse af det færøske folks selvbestemmelsesret.
(Beslutningsforslag nr. B 107).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.